

τες πάντως ἀπόγονοί εἰσι τῶν ἐκ τῶν παριστριῶν ἐς τὰ νότια καταφυγόντων, καὶ μέχρι τῶν τῆς Δετταλίας καὶ Ἡπείρου χωρίων ἀφικομένων, ἀδόρυβον καὶ ἀκίνδυνον οὕτω βίον ἀναζητούντων, *Αττίλα* ἔρημα καὶ ἀκατοίκητα τὰ δεξιὰ παρίστρια ἐπιτάξαντος εἶναι, ἢ καὶ τινων πρὸ τοῦ *Αττίλα* καὶ μετ' αὐτὸν, ἔκτε τῶν δεξιῶν καὶ τῶν ἀριστερῶν παριστριῶν μεταναστάντων, καὶ καταλιπόντων ταῦτα, ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἔθνῶν παρὰ πολὺ συχναζόμενα.

Αρμένιοι καὶ Αἰγύπτιοι.

Ἡγεμονεύοντος ἐν *Μολδόβη*, ἀγαθῆ τύχῃ, *Αλεξάνδρου* τοῦ χρηστοῦ (ἀτζέλμπούν), καὶ ὄντος καὶ ἐπονομαζομένου, δύο ἔθνη ἐξ ἕω ἐς τὴν *Μολδόβην* ἦλθον· οἱ *Αἰγύπτιοι*, οὓς τζιγγάνους οἱ *μολδοβάνοι* ὀνομάζουσιν, ὀλίγω πρότερον, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ ἀρμένιοι. Οὗτοι, *Λέοντος* τοῦ βασιλέως αὐτῶν μετακινήσαι τὸ σφέτερον δόγμα θελήσαντος, καὶ τοῦ ἔθνους στα-

σιάσαντος διὰ τὴν ἐκ μοναχῶν ἐκεῖ ἀνα-
φρεῖσαν διχόνοιαν (ταραχοποιῶν ἑλλήνων
ἔργον ἐστὶ καὶ τοῦτο), καὶ διασπαρέντος
ἐν μέρει, τῶν τούρκων τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κα-
ταλυσάντων, μετὰ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ πα-
λαιοῦ αὐτῶν δόγματος, ἐς τὴν Γάλιτζαν
ἵκοντο (πάντως διὰ μέσου φιλοξένων τα-
τάρων αὐτοὶ τε καὶ οἱ αἰγύπτιοι περῶσαν-
τες), καὶ ἐξ αὐτῶν περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας
οἰκογένειαι, ἐμπορίας χάριν ἐν Μολδύβη
οἰκῆσαι προσκέκληνται. Ἐπειτα τῶν ἐπι-
συμβασῶν ταραχῶν δι' ὄχλου αὐτοῖς γενο-
μένων, ἐς τὸ Ἀρδέλιον οἱ πλεῖστοι μετώ-
κησαν.

Οἱ δὲ αἰγύπτιοι ἐκ τοῦ Καυκάσου τὸ
πρῶτον ὀρμώμενοι, καὶ πολλαχοῦ περι-
φερόμενοι, ἐκ τῶν περικαυκασίων τέλος,
ἐπὶ τοῦ πολυδρυλλήτου Τιμούρ μπέη ἢ Τι-
μουρλένη, τοῦ τὰ δυτικὰ τῆς Ἀσίας τοῖς
αὐτοῦ πολυαρίθμοις στρατεύμασι κατα-
πλημμυρήσαντος καὶ ἀναστατώσαντος, με-
ταναστάντες καὶ πολλαχῆ περιφερόμενοι
καὶ περιπλανώμενοι ὑπὸ ἰδίους φυλάρχους,

ἐς τὴν Μολδόβαν κατήντησαν, ζῶντες οὐκ ἀπὸ κτηνοτροφίας καὶ ληστείας, ὡς οἱ πρότερον ἐξ ἑῶ ἐνταῦθα ἀφικνούμενοι λαοὶ, ἀλλ' ἀπὸ χαλκείας, ἀπὸ χρυσοτριμμάτων, ἀπὸ ἡμιονοτροφίας, κοσκινοποιίας, σηστροποιίας, σκαφοποιίας, στυοποιίας, καὶ ἀπὸ ἄλλων παρομοίων ἔργων· οὐμὴν οὐδὲ κλοπὴ καὶ κτηνοκλοπὴ μάλιστα ἐστὶν αὐτοῖς ἀποτρέπαιον, οὐδ' ἢ ἀνύπαρκτος ἐπιστήμη πρᾶγμα αὐτοῖς ἄγνωστον.

Πολλοὺ δὲ τοῦ λαοῦ καὶ ὑπὲρ τὴν ἰκανότητα τῆς χώρας τοῦ πλήθους ὄντος, πολλοὶ ἐς τὰ ἐνδύτερα τῆς Ευρώπης ἤλθον, καὶ ὁδογράμασι παρὰ Σιγισμούνδου τοῦ αὐτοκράτορος ἐφοδιασθέντες, μέχρι Δαϊτζλάνδ καὶ Ἰταλίας καὶ Φρύνσης ἀφίκοντο· πολλοὶ δὲ καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Ρουμανίᾳ καὶ ἐν τῇ Μοαγγυορίᾳ κατέμειναν. Τῶν δὲ ἰδρυθέντων ἐν τῷ Ρουμανικῷ ἀγρῷ καὶ ἐν τῇ Μολδόβῃ, μᾶλλον δὲ, ὡς ἀγελαῖα πτηνὰ, περιφερομένων, τὸν ἐδραῖον ἀποστρεφόμενων καὶ ἀποδιωπομπουμένων βίον, οἱ μὲν, κτῆμα των ἡγεμόνων εἰσὶν· οἱ δὲ,

τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν μοναστηρίων, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ οἶδαμεν, συμπεραίνειν δὲ ῥάδιον ἐστίν· οὐ γὰρ ἐνταῦθα μόνον ὁ ἄνθρωπος, τὸ εὐγενέστερον δημιούργημα, ιδιοκτησία ἀνθρώπου γέγονε. Καὶ οἱ μὲν ἄγριοι εἰσιν, ὅσοι τόπον ἐκ τόπου ἀμείβονται, τὸν πλανήτην καὶ σκηνητικὸν μέτερχονται βίον, ζῶντες ὡς πρότερον, καὶ φόρον τοῖς δεσπύταις τιννύντες ἐτήσιον, πολλαχῶς τε, κατὰ τοὺς βίους καὶ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν, ὀνομάζονται, ἐξ ὧν τινὲς καὶ διαλέκτῳ ἰδίᾳ χρῶνται, ἐν ἧ ἑλληνικαὶ πολλαὶ λέξεις ἀκούονται· οἱ δὲ λεγόμενοι ἡμεροί, εἰσὶν ὅσοι παρὰ τοῖς δεσπύταις ὄντες, μαγειρεύειν, ὀψοποιεῖν, ἄρτοποιεῖν, πεμματοποιεῖν, σαροῦν, ἡνιοχεῖν, ἰππηλατεῖν, νήθειν, πλύνειν καὶ ταῖς λοιπαῖς τῶν οἰκιῶν ὑπηρεσίαις προσεδρεύειν κατανάγκάζονται. Ἔτεροι πάλιν ἡμεροί, πόλεων καὶ κωμοπόλεων κύριοι, μουσικοί εἰσι καὶ μάγειροι καὶ ἡνιοχοί, τοῖς ἐτησίως μισθοῦν σφας βουλομένοις πρόχειροι, σιδηρεῖς τε καὶ ῥάπται καὶ ἑτέρας βαναύσους

τέχνας μετεργόμενοι, καὶ τοῖς δεσπόταις αὐτῶν ἐτήσιόν τι, φόρον διδόασιν. Οἱ ἄγριοι ἀρκοῦσι τεταγμένον τι ἐτήσιον, οἷς ἀνήκουσι δεσπόταις καταβάλλοντες, ὅπερ οὐκ ὀλγάκις ἀπὸ κλοπῆς αὐτοῖς προσγίνεται. Τρέφουσι δὲ ἐπὶ πράσει καὶ ἡμιόνους. δι' ὧς καὶ φορβάδων καὶ ἱπποζύρων ὄνων ἐπιμέλονται· καὶ ἐξαγωγή ἀπὸ τῆς κτηνοτροφίας ταύτης ἀξιόλογος πέραν τοῦ Ἰστρου, μέχρι καὶ τῆς ἡμετέρας πατρίδος τοῦ Πηλίου ὄρους γίνεται. Μουσικοὶ ἐν τῷ Ρουμουνικῷ ἀγρῷ καὶ ἐν τῇ Μολδόβη, μόνοι εἰσὶν οἱ αἰγύπτιοι· ψάλλειν γὰρ μουσικὰ ὄργανα καὶ ἐντατὰ καὶ ἐμπνευστὰ, εἰσὶν ἐπιδέξιοι, καὶ μόνοι ἐν γάμων καὶ ἐορτῶν καὶ ἑτέρων τέρψεως χάριν διατριβῶν συμποσίοις ἢ συσσιτίοις, παῖνται ἐξ ἐπαγγέλματος τυγχαύουσι, καὶ τὸ τζιγγάνος συνωνυμὸν ἐστὶ τρόπον τινὰ τῷ μουσικός· καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ ἄριστοι βιολοπαῖνται ρουμουνικοὶ αἰγόπτιοι εἰσὶν. Χρυσολογοῦσιν ἔτι καὶ νῦν οἱ ἄγριοι αἰγύπτιοι ἐν πάσῃ τῇ Ρουμουνίᾳ, καὶ οἶδασι πρὸ πάν-

των, τρίβωνες ὄντες, ἐν τίσιν ποταμοῖς καὶ τοῦ ποταμῶν, ἔνεστιν εὐχερῶς εὐρεῖν τὰ παρὰ τῶν ρείθρων συσσυρόμενα καὶ συγκλιόμενα χρυσοψήγματα, καὶ ποσότης τεταγμένη ἐκ τούτων τῶν χρυσοψηγημάτων τὸ ἐτήσιον ἀντὶ νομίσματος φορολόγημα, ὅπερ ἐν τε τῷ Ρουμουρικῷ ἀγρῷ καὶ ἐν τῇ Μολδόβη ταῖς δόμναις, ἦγουν ταῖς συζύγοις τῶν ἡγεμόνων ἀνήκει.

Οὐμὴν οὐδὲ τεράστια ποιεῖν ἀνίκανοι οἱ αἰγύπτιοι, αἱ αἰγύπτια μάλιστα· καὶ γὰρ καὶ διαβόλους ἐκ τῶν βαθυτάτων καὶ μυχαιτάτων τοῦ ἄδου, ἀναγαγεῖν καὶ ὑπ' ὄψιν ἀναφανδὸν στῆσαι καὶ παραστῆσαι ἔχουσιν, ἐπωδαῖς τισὶ μυστικωτάταις καὶ ἰσχυρωτάταις ἐπὶ τούτῳ χρώμεναι, αἷς ἀνάγκη πᾶσα τὸν ἄδλιον διάβολον, καὶ μὴ βουλόμενον, πείδεσθαι. Διὰ τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης καὶ παντοδυνάμου ἐπιστήμης, οὐκ ἔστι κρυπτὸν καὶ ἄγνωστον ἀνθρώποις, ὃ δι' εὐτελὲς ἀργύριον φανερὸν οὐ γίνεται, ὡς ἐκ πυδικῆς τρίποδος ἀποφοιραζόμενον. Τυχῶν ἀνακαλύψεις, προγνώσεις εὐτυχῶν

συζυγιῶν, καὶ ὅλως, ἑταιρειῶν, προῤῥή-
σεις μελλόντων· πάντα ταῦτα ῥᾶστα ταῖς
αἰγυπτίοις ἀδύρματα. Αὐταί τοίνυν καὶ
μηδὲν ποιοῦσαι, ποιεῖν τι δι' αὐταπάτην
οἴονται, ἢ δι' ἑτεροπάτην δυσχυρίζονται·
καὶ εἰσὶ πολλοὶ, οἳ καὶ μηδὲν βλέποντες,
βλέπειν ὅμως ἠγοῦνται καὶ διατείνονται,
λανθάνοντες πάντως ἑαυτοὺς τὰ τῆς νο-
σοῦσης αὐτῶν φαντασίας ἐκδοροῦντα γεν-
νήματα, ὡς ὑπάρχοντα πρὸ ἑαυτῶν ὑπο-
λαμβάνοντες καὶ ἐκλαμβάνοντες πράγμα-
τα. Ἀλλ' ὃ τῷ ὄντι δαύματος ἄξιον, τὸ
ἐφεξῆς ἀναντιῤῥήτως τυγχάνει· νεκρότητα
καὶ νεκροποιῖαν ἴσως, τινὲς τῶν αἰγυπτίων
ἐπιτηδεύως τεχνεύονται, ὅτε βούλονται, καὶ
ὁ δοκῶν νεκρὸς, οὐδενὶ τοῦ ὄντος τῷ ὄντι
νεκροῦ διενήνοχε, ἀπνοίας, ἀσφυξίας, ὠχρό-
τητος, σημεῖα πασιδήλα νεκρότητος οὐσῶν,
παρουσῶν· καὶ οὐδὲ τὸ ὠχρὸν ἄει σημεῖον
ἐστὶ θανάτου, οὐδὲ τὸ ἐρυθροῦν ζωῆς ἐνίοτε,
τοῦ αἵματος ἐν ταῖς μυρίαις τριχαρτηρίαις
μετὰ θάνατον ἐνίοτε μένοντος, ἀλλ' ὃ πο-
λὺς ἄνθρωπος οὕτως οἶεται. Τοῦτο, εἰ

ἄληθές ἐστιν, αὐτόματόν ἐστι τοῖς αἰγυπτίοις ἐντύχημα, ἢ πατροπαράδοτον κληρονόμημα παλαιότατον· εὔρεμα γὰρ ἀνδρώποισι ἀμαθῆσιν ὅλως καὶ ἀγραμμάτοις καίτοι εὐφρέσι καδύλου οὔσι, γενέσθαι φαντάσασιν ἀδύνατον οἰόμεθα, καὶ περ σοφούς ἀνδρώπους καὶ φιλοσόφους γίνεσθαι καὶ ἀγραμμάτους ἡγούμενοι. Ἡμεῖς μὲν οὖν οὐκ εἶδομεν τὸ πρᾶγμα, ἑτέρων δέ, οὐχ ἀπλῶν ἀνδρώπων, διηγουμένων τοῦτο ἠκούσαμεν, καὶ ἐμνήσθημεν ἐνταῦθα, μὰ τὴν ἀλήθειαν, οὐκ ἀπιθάνων παντάσασι μεμνημένοι. Ἐπειδὴ δὲ ἐνταῦθα αἰγυπτίων ἐμνήσθημεν ἐκ τῶν περικανκασίων ὄρμηθέντων, τί κωλύει προσθεῖναι ἐνταῦθα τὸ τῷ νῶ παριστάμενον· καὶ δόξει μὲν ἴσως τὸ εἰρησόμενον πάντῃ ἀπίθανον, εἰρήσθω δ' ὅμως περιεργότερον.

Τὰ Κανκάσια ὄρη ἢ Κάσπια, ὡς οἱ ἐγγώριοι ἐκάλουν κατὰ τὸν Ἐρατοσθένη, τὰ πρὸς ἕω μὲν τοῦ εὐξείνου Πόντου, πρὸς δυσμὰς δὲ τῆς Κασπίας θαλάσσης κείμενα, καὶ διατειγίζοντα οὕτω τὸν ἀναμεταξὺ τῶν

δύο τούτων θαλασσῶν ἰσθμὸν, καὶ πολ-
 λοῖς καὶ μεγάλοις καὶ ὑψηλοῖς καὶ τραχέσι
 καὶ ὄξεσιν ὄρεσι διειλημμένα, ὑπὸ πολλῶν
 ἑτερογλώττων ἔθνων καὶ πάλαι καὶ νῦν κα-
 τωκημένα οἶδαμεν. Πολλὰ δὲ καὶ παν-
 τοῖα ἔθνη ἐν ἐωῦτῳ ἔχει ὁ Καύκασος, φη-
 σὶν Ἡρόδοτος. Συνέρχεσθαι δὲ, φησὶν ὁ
 Στράβων, ἐς τὴν Διοσκουριάδα, κειμένην
 ὑπὸ τὸν Καύκασον, ἐμπορίας χάριν, ἑβδο-
 μήκοντα, οἱ δὲ καὶ τριακόσια ἔθνη φασὶν,
 οἷς οὐδὲν τῶν ὄντων μέλει, πᾶντα δ' ἑτε-
 ρόγλωσσά ἐστι, διὰ τὸ σποράδην καὶ ἀμί-
 κτως οἰκεῖν. Θαύματος δὲ ἄξιον ὅτι καὶ
 νῦν οἱ τὴν περιήγησιν τῶν Καυκασίων ποι-
 ῆσαντες σοφοὶ, συνωδὰ τῷ γηραιῷ Ἡρο-
 δότῳ καὶ τῷ Στράβωνι λέγουσιν. Οὐδὲν
 μέρος τῆς γῆς ἴσμεν, φασὶν, ἐν τοσαύτῃ
 μικρᾷ ἐκτάσει, τοσαῦτα περικλείειν ἔθνη.
 Οὐκοῦν καὶ πολὺ μετ' ἡμᾶς, καὶ πολὺ πρὸ
 τοῦ Ἡροδότου παραπλήσια τεκμαιρόμενοι
 τούτοις, οὐ μὰ τὴν ἀλήθειαν παράλογα
 καὶ ξένα τεκμαρούμεθα· οὐμὴν οὐδ' ἐσβο-
 λὰς τοσαύτας ἐν τοσοῦτῳ χρόνῳ καὶ πολλὰ

πλείους, ἣ περ οἶδαμεν ἐκ τῆς ἐύας γενο-
μένας, καὶ καταφυγὰς εἰς τὰ φύξιμα τῶν
Κασπίων ἠγούμενοι, ὑπερβολὰς ἠγησό-
μεθα. Αἴτιον δὲ τῆς ἐδνανομοιότητος
ταύτης πρὸς ταῖς παντοίων ἐδνῶν καταφυ-
γαῖς, τὸ δυσεπίμικτον μὲν, διὰ τὸ τραχὺ
καὶ δύσβατον τῆς χώρας, πρὸς ἀλλήλους
τῶν κατοίκων, δυσεκβίαστον δὲ ὑπὸ τῶν
ἔξω ἐπιδρομαῖς, καὶ λεηλασίαις καὶ κατα-
κτήσεσι, διὰ τὸ δυσπρόσιτον καὶ δυσεἰσβο-
λον. Αβαζοὺς ἔτι καὶ νῦν οἶδαμεν ὑπὸ με-
γάλων καὶ δυνατῶν ἐδνῶν περικυκλωμέ-
νους, θρησκείαν, γλῶσσαν, πολιτείαν
καὶ ἤδη καὶ ἔδιμα θουμαστέα, ἐκ πολλῶν
πάντως ἑκατονταετηρίδων διασώζοντας.

Ἐπεὶ δὲ προῖὸν ὀλύγος, ἀβαζῶν πα-
λαιᾶς λέξεως ὀνόματος παλαιοῦ ἐδνους
μνησθῆναι ἐποίησε, φέρε δὴ παρεκβάντες
ὀλίγον τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου, εἴπωμεν, ἃ
πρὸ ἔξ ἤδη ἐνιαυτῶν ἐπυθόμεθα τινὸς ὁμο-
εδνοῦς, οὐκ ἰδιώτου οὐδ' ἀπλοῦ, μὰ τὴν
ἀλήθειαν ἀνθρώπου, πολλάκις εἰς Αβαζίαν,
ἐμπορίας χάριν πλεύσαντος. Ταλανίζω,

ἔλεγεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ περιφήμου Μουράτ
μπέη τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ οὐ πᾶνν πρῶην πρω-
τεύοντος, ὁ ἐπ' ὤμων κομισάμενος ἐς τὸν
λιμένα τὸ φορτίον αὐτοῦ ἐς ἄνταλλαγὴν
ἔλατος καὶ ἄλλων μικρῶν ἐργαλείων, καὶ
μηδενίγε τρόπῳ καταλείπειν τὴν Αβαζίαν
βουλόμενος, καὶ ἐς Αἰγυπτὸν παρὰ τῷ
ἀδελφῷ μετοικῆσαι, καὶ μύλα προσκαλού-
μενος. Ταλανίζω, λέγω, ἔλεγε τῷ ἄνωτέ-
ρω γραικῷ τὸν ἐμαυτοῦ ἀδελφὸν, ὃν πᾶν-
τες ἀλλαχοῦ μακαρίζουσι, καὶ τὸν ἀβαζι-
κὸν βίον καὶ τὴν Αβαζίαν Αἰγύπτου πάσης
οὐκ ἄνταλλάττομαι. Εἰπέμοι, φίλε, κατὰ
τί ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁ ἐν Αἰγύπτῳ πρωτεύων
τυγχάνει ἐμοῦ εὐτυχέστερος; ὅτι πολλὴν
χρυσὸν ἔχει, καὶ ἀδάμαντας, καὶ ἄνδρα-
κας καὶ τοσιύζια καὶ πολυτελῆ ἱμάτια, καὶ
τὴν λοιπὴν μικρολογίαν, καὶ ποικιλίαν
ἐδεσμάτων, ἐν τῇ τραπέζῃ, καὶ πλῆθος
ἵππων; Ἀλλ' οὐκ εἶμι ἐγὼ ἐκείνου πολὺ
εὐτυχέστερος, ὁ μηδενὸς τούτων δεόμενος,
καὶ τοῦ πρώτου τῶν ἐν ἀνδρώποις ἄγαθῶν
τῆς ὑγείας εὐπορῶν, ἐκείνου καὶ ταύτην

τοῖς ποικίλοις καὶ πολυτελέσιν ἐδέσμασι
καὶ ἱματίοις ἀπολέσαντος, καὶ καθ' ἑκά-
στην παντοδαποῖς φαρμάκοις ἀνακαλεῖν
ματαίως πειρωμένου; Οὐκ εἶμι ἐγὼ μυριά-
κισ εὐδαιμονέστερος καὶ μακαριώτερος, ὁ
τοῖς πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίοις ἀρκούμενος,
καὶ ἔχων ταῦτα, ἀρεσκόμενος, καὶ ὑπηρε-
τῶν καὶ ἵππων, τὸ σύνολον, ἀφροντιστῶν,
καὶ τὰ ποικίλα ἐδέσματα καὶ τὸ ἀλλοτρίοις
χρῆσθαι ποσὶν ἐς κίνησιν, ὡς ὑπορύττονται
τὴν ὑγιᾶ κατύστασιν τοῦ σώματος, καὶ
ὄλως ἀνατρέποντα, ἀποστρεφόμενος, ὁ
ὑπ' οὐδενὸς ἐπιβουλευόμενος, μηδένα φο-
φούμενος, μηδένα ὑπονοῶν, μηδένα ὑπο-
πτεύων, μηδενὸς μοι ὑπὲρ κεφαλὴν κακοῦ
ὑπηωρημένου, ἐκείνου, ὅς ὑπὸ μυρίων
ἐπιβουλεύεται, μυρίους, ἀκμὴν καὶ τοὺς
ιδίους ὑπηρέτας ὑποπτεύει, καὶ ἐς διατρι-
βὴν ἐκ τῶν αὐτοῦ ἀρχείων ἐξελαύνων, οὐκ
οἶδεν εἰ πάλιν οἴκαδε ἐσπέρας ἐπανακάμ-
ψει, φάσγανον ὁ ἄδλιος καὶ τρισάδλιος
ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ὀσημέραι ἀπὸ λεπτοτά-
της τριχὸς κρεμᾶμενον ὀρῶν; *Εὐτυχία αἰ-*

τη καὶ μακαριότης ἐστὶν ὧ φίλε; Καὐτὸς οὐκ ἂν ἀνόητος πάντη πάντως καὶ παρὰ φρον εἶην, εἰ βουληθεῖην ποτέ ἐκεῖσε πορεύεσθαι; Ἐκεῖνον δεῖ ἐς τὴν πατρίδα ἐπαυελθεῖν σωφρονοῦτα, ἀλλ' ὑπὸ τρυφῆς διεφθαρμένος τὸν νοῦν παντάπασιν, εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ ἂν ποτε ἐδειλήσειεν. Εἶχε γὰρ ἂν ἐνταῦθα γενόμενος καὶ τὴν ὑγείαν, ἧς ἄνευ οἰκτρὰ πάντα ἐν κόσμῳ, ἀναλαβεῖν, ἀναπνεύσας τὸν πάτριον ἀέρα καὶ καθαρόν, καὶ μακάριος τῷ ὄντι γενέσθαι. Ταῦτα ὁ ἀβαζὸς πρὸς τὸν γραικὸν ἔλεγε, ταῦτα καὶ ἡμεῖς αὐτοῦ πνυθόμενοι ἐξεπλόγημεν. Τοιοῦτοι οἱ ἀβαζοὶ, οὓς τινες βαρβάρους καὶ παντάπασιν ἀγρίους οἶονται. Ποῖον δὲ καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν, καὶ πῶς ἐν ἑαυτοῖς ἐμποροῦνται; Ἀπλᾶ πάντα παρ' αὐτοῖς· χρηματισμὸν καὶ καπηλείαν οὐκ οἶδασιν, οὐδ' εἰδέναι βούλονται. Μεταδίδωσιν ὧν ἔχει ἕκαστος τῷ ἑτέρῳ, καὶ μεταλαμβάνει παρ' ἐκείνου, ὧν χρῆζει, καὶ τὸ ἀργύριον οὕτως περιττὸν καὶ ἀχρηστον· τὸ ἀργύριον, ὅπερ τὰ πάντα πανταχοῦ,

ἐν εὐδει λόγῳ τῆς πληθύος, ἐς τὸ χειρόν μεταβάλλει καὶ διαφθείρει, καὶ δορυβου καὶ ταραχῆς καὶ δολιότητος ἐμπίπλησι. Δειπνοῦσι πάντες ἐκ περιόδου παρ' ἐκάστω. Εἰσὶ παρ' αὐτοῖς πρῶτοι συνοικίας: ὄνομασον αὐτοὺς ἀγούς, ἡγεμόνας ἢ ὅπως ἂν βούλη, οὓς ὡς πατέρας αὐτῶν οἱ ἀβαζοὶ δεωροῦσι, καὶ οὗτοι πάλιν ὡς παιῖδας ἰδίους αὐτοὺς νομίζουσι, καὶ εἴτις ἐπίδεσις ἔξωθεν, οἱ ἡγεμόνες τηνικαῦτα φροντίζουσι, καὶ ὁ λαὸς πείθεται αὐτοῖς ἐπιτάττουσι· καὶ τῆς ὑπακοῆς ταύτης πλέον οὐδὲν τοῖς πρῶτοις παρὰ τοῦ λαοῦ. Υἱὸς τινὸς πρῶτου οὐ νυμφεύεται δηγατέρα τινὸς τῶν, ὧν ὁ πατήρ ἐστι πρῶτος, ἐν ἀδελφῆς λόγῳ ταύτην τιθέμενος, καὶ ὁ γάμος ἐπομένως παράνομος.

Ἐπεὶ οὖν τὰ Καυκάσια ὄρη, ὡς φωλεὸν πολυχρόνιον καὶ ἀκίνδυνον καὶ ἀσφαλῆ πολλῶν καὶ διαφόρων ἐθνῶν βλέπομεν, καὶ φύξιμον ἄριστον τόπον ἐπηρειαζόμενοις ἐνίοτε γινόμενον ἡγούμεδα, οὐδὲν ξένον, καὶ μεταστάσεις ἐνίοτε ἐντεῦθεν,

δι' ὁποιασοῦν αἰτίας, συμβαίνειν οἶσθαι. Ἰσως καὶ οἱ τὰ ἑῷα τῆς Περσίας νεμόμενοι αὐγανοὶ, ἐντεῦθεν πολὺ πρότερον ἐς ἑῷ μετανέστησαν· ὁμόγλωττοι γάρ εἰσιν, ὡς λέγουσι, τοῖς τὰ μεσημβρινὰ τῶν Καυκασίων οἰκοῦσι γεωργοῖς, ὧν ἡ χώρα καὶ ἐπὶ Στράβωνος καλῶς ὠκεῖτο τὸ πλεόν πολεσίτε καὶ ἐποικίσις, ὥστε καὶ κεραμωτάς εἶναι στέγας καὶ ἀρχιτεκτονικὴν τὴν τῶν οἰκίσεων κατασκευήν. Ἐπι δὲ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι οὗτοι, οὓς γύφτους καλεῖν εἰώδαμεν, ἀπὸ τῶν Καυκασίων ἐξορμηθέντες, ὡς φασιν, ἐνταῦθα ἐς τὴν Ρουμουνίαν ἀφικοντο· καὶ εἰσὶν ἔτι καὶ νῦν ἐκεῖ που ἄδιγγάνοι καλούμενοι, λείψανα πάντως, ὥσπερ καὶ γεωργοὶ ἀφγανῶν, τῶν ἐς Ρουμουνίαν ἀγεληδὸν ἐλθόντων, καὶ τῆς ἐκ Καυκασίων ἀπάρσεως ἀπόδειξις. Μήποτε οὖν οἱ αἰγύπτιοι οὗτοι ἦσαν ποτὲ ἐν τῶν τοῦ Στράβωνος ἑβδομήκοντα ἐθνῶν, καὶ τῶν τοῦ Ἡροδότου κόλχων ἀπόγονοι, διὰ τὰς ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ συχνάκις τῷ κόσμῳ ἐπισυμβαίνουσας μεταβολὰς, ἑτέροις ἑσπερ-

χομένοις ἐνδόντες, καὶ τὰ εὐπρόσιτα μὲν
καὶ εὐείσβολα ὑποχωρήσαντες, εἰς δὲ τὰ
δυσπρόσιτα καὶ δυσείσβολα καὶ ἐρυμνότε-
ρα τοῦ ὄρους καταφυγόντες, καὶ ἐκεῖ πολὺν
χρόνον ἐνδιαιτηθέντες, ἐκεῖθεν πάλιν με-
ταναστύντες καὶ τὰ παρίστρια καταλαβόν-
τες; Ἰδοὺ περὶ τούτων τί φησιν ὁ πατήρ
τῆς σωζομένης ἱστορίας, ὁ καὶ εἰς τὴν Αἴ-
γυπτον καὶ εἰς τὴν Κολχικὴν ἀφικόμενος.

Φαίνονται μὲν εὐόντες οἱ κόλχοι αἰγύ-
πτιοι, νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ὑκού-
σας λέγω. Ως δέ μοι ἐν φροντίδι ἐγένετο,
ἠρόμην ἀμφοτέρους, καὶ μᾶλλον οἱ κόλχοι
ἐμεμνέατο τῶν αἰγυπτίων, ἢ οἱ αἰγύπτιοι
τῶν κόλχων. Νομίζειν δὲ ἔφασαν οἱ αἰγύ-
πτιοι τῆς Σεζώστριος στρατιῆς εἶναι τοὺς
κόλχους. Αὐτὸς δὲ εἵκασα τῆδε, ὅτι με-
λάγχροοί εἰσι καὶ οὐλότριχες· καὶ τοῦτο
μὲν ἐς οὐδὲν ἀνήκει· εἰσὶ γὰρ καὶ ἕτεροι
τοιούτοι· ἀλλὰ τοῖσί δε μᾶλλον, ὅτι μοῦ-
νοι πάντων ἀνθρώπων κόλχοι καὶ αἰγύ-
πτιοι καὶ αἰθίοπες περιτάμνονται ἀπ' ἀρ-
χῆς τὰ αἰδοῖα. Φέρε δὴ καὶ ἄλλο εἶπω περὶ

τῶν κόλχων, ὡς αἰγυπτίοις προσφερέες εἰσί.
Δῖνον μοῦνοι οὗτοι καὶ αἰγύπτιοι ἐργά-
ζονται κατὰ ταῦτά, καὶ ἡ ζόη πᾶσα καὶ
ἡ γλῶσσα ἐμφερῆς ἐστὶν ἀλλήλοισι. Μή-
ποτε οὖν οἱ αἰγύπτιοι οὗτοι κόλχων ἀπό-
γονοι εἰσίν; Οὐκ ἀποφαινόμενοι ταῦτα
λέγομεν, ἀλλὰ διαποροῦντες καὶ πυνθανό-
μενοι. Περίφημα τὰ λινουργεῖα τῶν κόλ-
χων ἦσαν, φησὶν ὁ Στράβων.

Ἀλλὰ φεῦ! οἷα τὰ ἀνθρώπινα! τῆς
τύχης ἀντικρὺς γελοῖα ἀδύρματα, καὶ οἰ-
καρχίαι ὄλαι, καὶ φυλαὶ ὄλαι, καὶ ἔθνη
ὄλαι, κομμάτια ἐν δεάτρῳ παριστώμενα,
τὰ εἶναί τι νομιζόμενα, τὰ ἐν πολλῷ τῷ
λόγῳ, καὶ ἐν δέλτοις διαιωνιζούσαις τάχα
τιδέμενα. Οἱ αἰγύπτιοι! οἱ περικλεεῖς
αἰγύπτιοι! οἱ διὰ σοφίαν καὶ εὐνομίαν
καὶ δύναμιν καὶ μεγαλουργίαν θαυμαζό-
μενοι αἰγύπτιοι! τὸ πρῶτον ποτὲ τῆς οἰ-
κουμένοις ἔθνος, ὅτε οἱ κάτοικοι τῆς ἡμε-
τέρας Ευρώπης, μικροῦ δεῖν, ἐν δρυμοῖς
καὶ ὄρεσι, κτηνῶν δίκην, βαλανορρίζοφα-
γοῦντες ἐνδιητῶντο! Οἱ αἰγύπτιοι, οἱ πα-

τέρες τῶν ἐλλήνων κατὰ τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, τὴν εὐνομίαν, καὶ οἱ σάπιοι τῶν λοιπῶν εὐρωπαίων! νῦν δὲ οἱ ταπεινότατοι πάντων καὶ μικροῦ δεῖν, τοῖς ὑποζυγίοις συναριθμοῦμενοι! Οἷα τὰ ἀνδρώπινα! οἷοι δὲ καὶ οἱ ἀνδρωποὶ! οἷαι δὲ καὶ αἱ μεταβολαὶ, αἷς ἀφεύκτως ὑπόκεινται! Καὶ εἰ κύκλος τὰ ἀνδρώπινα, παπαὶ φίλε, οἷα τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν περιμένει δεινά!

Ἔδαφος Ρουμανίας.

Τὸ ἔδαφος τῆς Ρουμανίας, οὐ μὲν ὀμαλόν, οὐ δὲ ἀνώμαλον ἐστίν· ἀπὸ μὲν γὰρ Σεγιδίν ἐν δεξιᾷ τοῦ Τισσοῦ κειμένης μοαγγυορικῆς πόλεως, μέχρι Λογγοσσίου, πεδιάς ἀνασπεταμένη, καὶ οὐδαμοῦ χρεια σύρεσθαι ποιεῖν τὸ ὄχημα τοῖς ἐλαύνουσι, ἀλύσει ἢ κάλω ἢ στήμονι κυλίεσθαι ἐνὸς τροχοῦ ἢ καὶ δύο κωλυομένων, ὥσπερ καὶ ἀπὸ Βιέννης μέχρι τῆς αὐτῆς πόλεως· καὶ γὰρ καὶ ἀπὸ Βιέννης μέχρι τῶν ὄριων τῆς Μοαγγυορίας πεδιάδες ἀνώμαλοι ἢ τόποι